

Škola: Osnovna škola Vladimira Pavlovića u Čapljini

Razred: IX.

Nastavni predmet: matematika

Datum: 25.03.2020.

Nastavna jedinka: Kocka

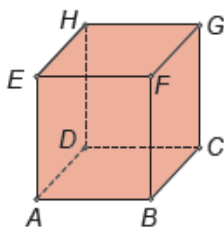
Uputa: U bilježnicu prepisati ispod napisano. Na kraju se nalazi domaća zadaća i link preko kojeg možete učiti i online.

Kocka je geometrijsko tijelo omeđeno sa šest međusobno sukladnih kvadrata.

Kocka je pravilna četverostrana prizma koja ima sve bridove jednakih duljina.

(*Uputa: ne treba pisati postupak skiciranja*)

1. *Skicu uvijek počinjemo crtati od baze. Baza kocke je kvadrat, ali ga moramo malo ukositi u paralelogram zbog osjećaja trodimenzionalnosti.*
2. *Iz vrhova takvog ukošenog kvadrata uspravno ćemo podići (ili spustiti) sve četiri visine, što u našem slučaju iznosi 3 cm.*
3. *Preostaje nam još samo poklopiti, tj.nacrtati gornju bazu, usporedno s donjom.*

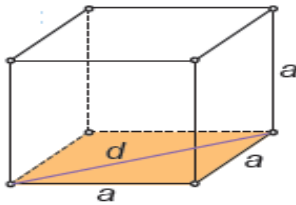

Kocka ima 8 vrhova. Točke A , B , C , D , E , F , G i H su vrhovi kocke $ABCDEFGH$.

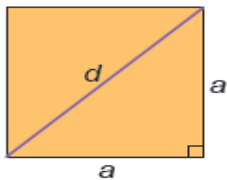
Kocka ima 12 bridova jednakih duljina. Bridovi kocke su dužine.

Kocka ima 6 strana (ploha). Strane kocke su sukladni kvadrati.

Plošna dijagonala kocke je dužina koja spaja dva nasuprotna vrha iste plohe (strane). Kocka ima 12 plošnih dijagonala koje su sve međusobno jednakih duljina.

Prema Pitagorinu poučku duljina dijagonale je:

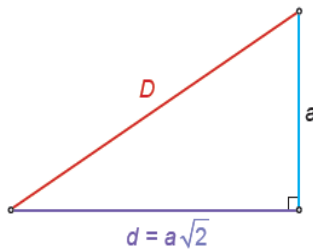
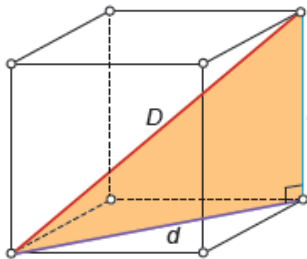

$$d^2 = a^2 + a^2$$

$$d^2 = 2a^2$$

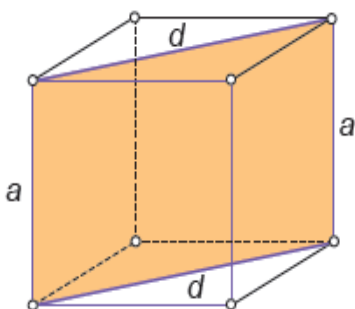
$$d = a\sqrt{2}$$

Prostorna dijagonala kocke je dužina koja spaja dva vrha kocke koji ne pripadaju istoj strani. Kocka ima 4 prostorne dijagonale koje su sve međusobno jednakih duljina.

$$D = a\sqrt{3}$$

Odredi površinu dijagonalnog presjeka kocke

$$P = a \cdot d$$

$$P = a \cdot a\sqrt{2}$$

$$P_{dp} = a^2\sqrt{2}$$

Primjer 1. Izračunaj duljinu plošne i prostorne dijagonale te površinu dijagonalnog presjeka kocke s bridom duljine 5 cm.

$$\underline{a = 5 \text{ cm}}$$

$$d, D, P_{dp} = ?$$

$$d = a\sqrt{2} \quad D = a\sqrt{3} \quad P_{dp} = a^2\sqrt{3}$$

$$d = 5\sqrt{2} \text{ cm} \quad D = 5\sqrt{3} \text{ cm} \quad P_{dp} = 25\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

Primjer 2. Izračunaj duljinu brida kocke čija je prostorna dijagonala duljine:

$$\underline{\text{a) } D = 6\sqrt{3} \text{ cm}}$$

$$a = ?$$

$$D = a\sqrt{3}$$

$$a\sqrt{3} = 6\sqrt{3} \quad /: \sqrt{3}$$

$$a = 6 \text{ cm}$$

$$\text{b) } D = 12 \text{ cm}$$

$$a = ?$$

$$D = a\sqrt{3}$$

$$a\sqrt{3} = 12 \quad /: \sqrt{3}$$

$$a = \frac{12}{\sqrt{3}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}}$$

$$a = \frac{12\sqrt{3}}{3}$$

$$a = 4\sqrt{3} \text{ cm}$$

Primjer 3. Može li se olovka duga 16 cm sprijeti u kutiju oblika kocke ako je duljina brida kutije 9 cm?

$$\underline{a = 9 \text{ cm}}$$

$$D = ?$$

$$D = a\sqrt{3}$$

$$D = 9\sqrt{3}$$

$$D \approx 15.6 \text{ cm}$$

Ne može jer je 15.6 cm manje od 16 cm.

Domaća zadaća: udžbenik str. 171.

Zadaci: 3. i 9. pod a,b,c

Link za online učenje:

https://edutorij.e-skole.hr/share/proxy/alfresco-noauth/edutorij/api/proxy-guest/c0098fe7-0755-4088-8543-dc8dd20773be/html/10662_Kocka.html

OSNOVNA ŠKOLA VLADIMIRA PAVLOVIĆA